

ERWIN MATEJA

Uniwersytet Opolski, Wydział Teologiczny

ORCID: 0000-0002-2928-900X

REMIGIUSZ POŚPIECH

Uniwersytet Wrocławski, Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych,

Instytut Muzykologii

ORCID: 0000-0001-5859-0734

Od Redakcji

Szanowni Czytelnicy i Przyjaciele!

Czasopismo „Liturgia Sacra” niebawem wejdzie w trzecią dekadę swojego istnienia. Przez te wszystkie lata stało się ono znaczącą platformą wymiany myśli naukowej z przestrzeni trzech niezwykle ważnych dla badań liturgicznych obszarów, tj. liturgiki, muzyki sakralnej i sztuki sakralnej. Do dnia dzisiejszego zainteresowanie publikowaniem oraz czytelnictwem naszego półrocznika potwierdza słuszość pierwotnego zamysłu jego twórców. Dlatego cieszy nas fakt, że w najnowszej liście czasopism punktowanych MEiN „Liturgia Sacra” otrzymała 70 punktów. Rosnąca systematycznie punktacja to efekt pracy całej rzeszy autorów, recenzentów, korektorów, redakcji technicznej oraz merytorycznej. Wszystkim składamy serdeczne podziękowania i zachęcamy do dalszego tworzenia etosu liturgii, muzyki i sztuki sakralnej w Polsce poprzez współpracę z naszą redakcją.

Niniejszy numer półrocznika otwiera studium ks. prof. Janusza Królikowskiego (UPJP2, Tarnów), w którym autor poddaje teologicznej analizie zagadnienia dotyczące nowej nazwy święta: „Jezusa Chrystusa, Króla Wszechświata” i jego usytuowania w nowym kalendarzu kościelnym jako ostatniej niedzieli roku liturgicznego. W kolejnym studium ks. prof. Mateusz Rafał Potoczny (UO) prezentuje zagadnienie związane z eklezjologią liturgiczną i snuje refleksje nad rolą liturgii w kształtowaniu wiary w Kościół. W opracowaniu autor wskazuje również na zagrożenia w przeżywaniu wiary wynikające z braku odpowiedniej dbałości o *ars*

celebrandi. W kolejnym artykule ks. prof. Jarosław Superson (UPJP2) podejmuje problem obecności słowa Bożego w *preces* Nieszporów Epifanii. W procesie prowadzenia badań autor korzystał z zapisu z niepublikowanych źródeł *Sacra Congregatio pro Cultu Divino. Commissio specialis ad instaurationem liturgicam absolvendam, Schemata*, co czyni rzeczony studium niezwykle interesującym. W kolejnym tekście Michał M. Petka (UO) prezentuje syntezę i porównanie zmian zachodzących w obrzędach Wielkiego Tygodnia na przestrzeni XX w. oraz w zwięzłej formie podsumowuje reformy zapoczątkowane przez papieża Piusa XII, a zakończone wraz z wydaniem ostatnich edycji typicznych ksiąg po reformie Soboru Watykańskiego II. Z kolei artykuł ks. dra Marcina Kołodzieja (UKSW) ukazuje proces inkulturacji w odniesieniu do prawa liturgicznego oraz prezentuje modele inkulturacji, ważne w procesie tworzenia publicznego kultu Bożego i przystosowanej modlitwy liturgicznej. Dział liturgiczny zamyka opracowanie ks. Bartosza Warwarki (KUL), stanowiący analizę liturgiczno-duszpasterską okresu Adwentu w liturgii Kościoła.

W dziale „Liturgie Orientu” czytelnik znajdzie artykuł autorstwa ks. prof. Przemysława Nowakowskiego (UPJP2), w którym autor ukazuje rodzaje różne zastosowań świętego myronu w liturgii Kościoła prawosławnego. W opracowaniu, oprócz symboliki i prakseologii związanej z olejem krzyżma, podejmuje próbę sformułowania liturgicznej teologii ciała ludzkiego, wyłaniającą się ze wschodniej praktyki namaszczeń w obrzędach bierzmowania.

Dział muzyczny rozpoczyna wspomnienie śp. papieża Benedykta XVI – wielkiego teologa i mistyka chrześcijaństwa, zasłużonego także dla rozwoju muzyki liturgicznej pasterza naszego Kościoła, który zmarł 31 grudnia 2022 r. Sylwetkę tej niezwyklej postaci, „skromnego robotnika Winnicy Pańskiej” – jak sam siebie zwykł nazywać, przedstawia ks. prof. Robert Tyrała, rektor UPJPII w Krakowie (zmarły papież był doktorem *honoris causa* tej uczelni), który osobiście brał udział w uroczystościach pogrzebowych w Rzymie.

W kolejnym artykule Zofia Chankowska prezentuje obraz religijnej kultury muzycznej w kręgu katolickim w Rydze (Łotwa) na przełomie XVI i XVII w. w kontekście kontrreformacyjnej działalności zakonu jezuitów. Autorka charakteryzuje przede wszystkim jedyne zachowane z tego środowiska źródło, jakim jest tabulatura organowa przechowywana obecnie w *Uppsala Universitetsbibliotek* pod syg. *Vok. mus. i hs. 88*.

Od bieżącego numeru w naszym czasopiśmie otwiera się możliwość publikacji tekstów źródłowych i ich opracowań. Ten zupełnie nowy dział otwiera studium ks. Łukasza Libowskiego (KUL) poświęcone wyjątkowi z drugiej księgi ważnego, obszernego, a niedostępnego póki co po polsku dzieła *De sacramentis christianae*

fidei Hugona ze Świętego Wiktora, mianowicie części pt. *O poświęceniu kościoła* – w oryginale: *De dedicatione Ecclesiae*.

Bieżący numer zamyka część poświęcona sprawozdaniom.